

A Legfelsőbb Bíróság a dr. Miló-Nagy Orsolya ügyvéd által képviselt felperesnek a Perényi és Bán Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt a Budai Központi Kerületi Bíróságon 18.P/G.XXII.20.690/2008. számon indult és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 1.Gf.75.702/2009/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.702/2009/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes és az alperes jogelődje /a továbbiakban: alperes/ között létrejött 2001. december 30-án kelt fuvarozási szerződést a peres felek 2003. november 17-én módosították. E szerződés I. pontja szerint a felperes, mint fuvarozó kötelezettséget vállalt arra, hogy hétfőtől-péntekig, hivatalos munkanapokon /a továbbiakban: rendelkezésre állási idő / az alperes, mint megbízó rendelkezésére bocsát 2 db R. M. típusú, darabáru fuvarozására alkalmas tehergépkocsit, valamint személyzetet a fuvarozás ellátásához. A rendelkezésre bocsátott gépkocsikkal, illetve személyzettel fuvarozási szolgáltatást teljesít az alperes javára. Az alperes a szerződés II. pontjában vállalta, hogy a megelőzően említett szolgáltatás folyamatos ellátásáért - fuvarlevél elszámolás alapján, számla ellenében - díjat fizet. Amennyiben a fuvarlevél elszámolás alapján a számla összege gépkocsinként kevesebb lenne, mint havi 500.000 Ft +ÁFA, vállalja az 500.000 Ft +ÁFA összeg felperes részére történő kifizetését. Ha a felperes a munkanapokon nem tudja biztosítani a tehergépkocsikat, a garantált összeg

időarányosan csökken. Ha a felperes által elvégzett fuvarozásért járó díjazás az 500.000 Ft +ÁFA összeget meghaladja a fuvarlevél elszámolás alapján, a megbízó köteles a meghaladó összeget a felperes részére megfizetni.

A felperes vállalta, hogy a fuvarozási díjról minden hónap 8. napjáig számlát állít ki, az alperes pedig azt, hogy a számla kézhezvételétől számított 30 napon belül a felperes bankszámlájára a pénzüsszeget átutalja.

A szerződő felek kikötötték azt is, hogy a közöttük határozatlan időtartamra létrejött megállapodást bármelyikük - 90 napos felmondási idővel, indokolás nélkül - jogosult felmondani. A felmondás időtartama alatt az alperes továbbra is adhat eseti fuvarozási megbízásokat, azonban azok csak olyan jellegűek lehetnek amelyek alapján a szolgáltatás a felmondási idő utolsó napjáig ellátható.

A szerződés V/2. pontja szerint az alperest, mint megbízót azonnali hatályú felmondás joga illette meg, ha a felperesi fuvarozói magatartás a szerződés rendelkezéseibe ütközik, vagy az alperes érdekeit súlyosan sérti. A felperes is jogosult volt azonban azonnali hatállyal a szerződést felmondani az alperes súlyos szerződésszegése esetén. Az azonnali hatályú felmondást követően a felek kötelesek voltak egymással elszámolni a teljesített szolgáltatásokat.

A szerződés VI. pontja azt tartalmazta, hogy a szerződés eltérő rendelkezése hiányában, a Ptk. XLI. fejezete, illetve az áru fuvarozásra vonatkozó jogszabályok irányadók a felek jogviszonyára. A megállapodás kizárólag írásban módosítható. A szerződést az alperes nevében M. A. írta alá, aki 2003. június 7-től-2006. november 27-ig, önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezető volt, a cégnyilvántartás adatai szerint.

2007. július 5-ig, a szerződésben foglaltak alapján a felperes fuvarozást végzett az alperes javára. E napon azonban az alperes közölte vele, hogy a továbbiakban nem kíván fuvarozási megbízást adni. 2007. augusztus 6-án pedig 90 napos felmondási idővel felmondta a 2001. decemberében létrejött, és 2003. őszén módosított megállapodást.

A felperes a módosított keresetében 2.755.200 Ft és törvényes mértékű késedelmi kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest, a Ptk.499.§(1) bekezdése, illetve a 321.§(1) és (2) bekezdése alapján, fuvarozási díj címén.

Állította, hogy a 2003-as szerződésmódosítást követően, az alperessel létrejött újabb megállapodás szerint, a tehergépkocsi és a személyzet rendelkezésre tartásáért, illetve fuvarozásért havonta 574.000 Ft + 20%-os ÁFA - azaz 688.800 Ft - fuvardíj illetve meg. Az alperes a 2007. júliusi teljesítés alapján kiállított fuvarlevélen, illetve számlán feltüntetett díjat, valamint a három havi felmondási időre eső, a rendelkezésre tartásáért járó pénzüsszeget részére nem fizette meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a peres felek között létrejött szerződés helyes értelmezése szerint, a felperest csak fuvarfeladat ellátása esetén illetve meg fuvardíj. A gépjárműveknek illetve a személyzetnek a rendelkezésre tartásáért ellenérték nem került kikötésre. Ez utóbbi, oszthatatlan szolgáltatásként, a felperest terhelő fuvarozási szolgáltatás része volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 napon belül -2.755.200 Ft-ot, ezen összegből 688.800 Ft után 2007. szeptember 10-től, 688.800 Ft után 2007. október 9-től, 688.800 Ft után 2007. november 9-től a kifizetésig járó törvényes mértékű kamatot. A keresetet ezt meghaladóan elutasította.

A peres eljárás során tanúként meghallgatott, az alperesnél korábban ügyvezetői tisztséget betöltött, és a 2003. őszén kötött szerződésmódosítást aláíró M. A. tanú vallomása alapján azt állapította meg, hogy a felek a szerződésben rögzített díjat átalánydíjnak tekintették. A fuvarlevéllel igazolt alacsonyabb összegű fuvardíj esetén is, az alperes vállalta annak minden hónapban történő megfizetését. Az említett átalánydíj megillette a felperest - fuvarozás hiányában is - a gépkocsiknak és a személyzetnek a rendelkezésre állásáért, így azt jogosult volt felszámítani a felmondási időre is.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a 2003. őszén létrejött megállapodásban kikötött átalánydíjat a peres felek utóbb felemelték. Rámutatott, hogy a felperes által becsatolt, az alperes termelési igazgatójának 2007. július 4-én kelt levele bizonyítja e szerződésmódosítást. A keresetben megjelölt - felemelt összegű

átalánydíjjal számolva - a felperes igényét ezért a tőkeösszeg tekintetében alaposnak találta.

Figyelemmel azonban arra, hogy a felperes csak a július, augusztus és szeptember hónapokra eső számlákat állította ki, a késedelmi kamat megfizetése iránti követelésének, kizárólag a számlákon megjelölt fizetési határidők szerint adott helyt, a Ptk. 298. § a/ pontja, illetve a Ptk. 301/A. § /1/ és /2/ bekezdése alapján. Az október hónapra eső átalánydíj követelésre felszámított kamatfizetés iránti igényét - ezzel szemben - elutasította, a Ptk. 302. § c/ pontja, illetve a Ptk. 303. § /2/ bekezdés c/ pontja alkalmazásával.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta.

Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével, helyesen állapította meg a tényállást. Helytálló volt az arra alapított érdemi döntése is. Nyelvtanilag helyesen, a felek feltehető szerződési akaratára is figyelemmel, a Ptk. 207. § /1/ bekezdésében foglaltak szerint értelmezte a peres felek megállapodását.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg: a felek között megbízással vegyes fuvarozási szerződés jött létre. A felperes részben a gépjárműveknek és a személyzetnek a rendelkezésre tartását, részben a fuvarozást vállalta. E két szolgáltatásra - együttesen - díjat állapítottak meg. A felperest az átalánydíj abban az esetben is megillette - az alperes által sem vitatott oszthatatlan szolgáltatásra is tekintettel - ha fuvarozási feladatot nem kapott. A másodfokú bíróság erre következtetett abból a szerződéses kikötésből is, miszerint ha a felperes nem tudja biztosítani a gépjárműveket, illetve a személyzetet, a díja arányosan csökkenthető.

A másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a szerződésben jelölt díj a rendelkezésre állás ellenértéke is volt. Az alperes korábbi ügyvezetőjének tanúvallomása is azt támasztotta alá. A felperes gazdasági érdekeivel ellentétes lett volna, ha ingyenesen vállalt volna rendelkezésre állást.

Az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel, a másodfokú bíróság azt is kifejtette: az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felmondási idő alatt a felperes a rendelkezésre állási kötelezettségének nem tett eleget. Rámutatott: a Ptk. 478. § /2/ bekezdése értelmében, ebben az esetben, is csak a díj arányos csökkentése lett volna kérhető.

Az alperes a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú

bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének elutasítását. Másodlagosan indítványozta a jogerős ítélet elsőfokú bírósági ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra új határozat hozatalára utasítását. Előadta, hogy az általa támadott jogerős határozat a Ptk. 277. § /1/, 478. § /2/ és 488. § /1/ bekezdését, valamint a Pp. 164. § /1/ bekezdését sérti. Vitatta, hogy a másodfokú bíróság helytállóan értelmezte a peres felek gépjárműveknek és a személyzetnek a rendelkezésre tartására vonatkozó megállapodását. Beadványa - e részben, az abban foglalt tartalom szerint - a Ptk.207.§(1)bekezdésének a megsértését is sérelmezte. Az alperes állította, hogy a felperessel fuvarozási keretszerződést kötött. A Ptk. 488. § /1/ bekezdése értelmében, a felperest, mint fuvarozót a fuvardíj akkor illette meg, ha a küldeményt a rendeltetési helyre továbbította és a címzettnek, azt kiszolgáltatta. A rendelkezésre állás nem volt önálló szerződéses kötelezettség, elválaszthatatlanul kapcsolódott a felperest terhelő fuvarozási szolgáltatáshoz.

Az alperes állította, ha a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bírósággal azonosan, a felek közötti jogviszonyt megbízással vegyes fuvarszerződésnek tekintené, akkor is a Pp. 164. § /1/ bekezdése alapján - figyelemmel a Ptk. 478. § /2/ bekezdésében írtakra is - a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a rendelkezésre állási kötelezettségét - fuvarfeladat hiányában is - teljesítette.

Az alperes kétségesnek tartotta azt is, hogy a gépjárműveknek és a személyzetnek a rendelkezésre tartására vonatkozó kikötést tartalmazó szerződést, a nevében eljárva, arra jogosult írta alá.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján. Megállapította, hogy az, az alábbiakra tekintettel nem jogszabálysértő.

A jogvita eldöntése során a peres felek között 2001. decemberében létrejött, 2003. őszén módosított fuvarozási keretszerződésben foglaltakból kellett kiindulni. A peres iratok között fellelhető alperesi cégmásolat, illetve a tanúként meghallgatott M. A. vállomása alapján egyértelműen megállapítható, hogy az említett szerződés 2003. novemberi módosítását, az alperes nevében, az arra jogosult ügyvezető írta alá. Az alperes egyébként az első- és a

másodfokú eljárás során maga sem hivatkozott álképviselőre. A felülvizsgálati eljárás során ezért ezzel az érvelésével már nem élhetett.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint, az eljárás bíróságok - különösen az alperes korábbi ügyvezetőjének vallomására és az alperes oszthatatlan szolgáltatással kapcsolatos nyilatkozatára tekintettel - a Ptk. 207.§/1/ bekezdése szerint, a peres felek szerződésének tartalmát helytállóan értelmezték. A felperest - fuvarozási feladat mellett vagy annak hiányában is - a felmondási idő alatt terhelte a gépjárműveknek és a személyzetnek a rendelkezésre tartására vállalt kötelezettségének teljesítése. Az alperes - a Pp.164.§(1) bekezdése alapján, - őt terhelő bizonyítás ellenére - nem bizonyította a felperes szerződésszegését. A felperes által teljesített szolgáltatás - a fuvarozási feladat hiányában is szolgáltatott rendelkezésre állás - ellenértékének megfizetése elől ezért nem zárkozhat el.

A Legfelsőbb Bíróság mindezekre tekintettel az alperes által állított jogszabálysértéseket megállapítani nem tudta. Az eljárási szabályok megtartásával hozott, a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet ezért a Pp.275.§ /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek igazolt felülvizsgálati költsége nem merült fel, így a sikertelenül felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperest terhelő költségviselésről rendelkezni nem kellett, a Pp.270.§/1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§/1/ bekezdése szerint.

Budapest, 2010. június 28.

Dr. Bodor Mária sk. a tanács elnöke
Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. előadó-bíró
Dr. Csőke Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül: